

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 26P/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623209063
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2023:2623209063.1

Uznesenie

Okresný súd Senica vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. Č., L.. X.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: E. Č., L.. XX.X.XXXX, J. E. Q. X, XXXXX-E. K. S., M. Q., P., dieťa rodičov: matka: S. E.Á. Č., L.. X.XX.XXXX, J. J. C., toho času G. XXXX/XX, J. C. a otec: K. L., L.. XX.X.XXXX, J. B. L. E. XXX, o návrhu matky na zmenu zverenia mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd vyhlasuje, že nemá právomoc konať v predmetnej veci.

Súd konanie o návrhu matky na zmenu zverenia maloletého dieťaťa zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania o zmene zverenia maloletého dieťaťa.

odôvodnenie:

Matka mal. S. sa návrhom doručeným súdu dňa 19.7.2023 domáhala zmeny zverenia mal. dieťaťa tak, že bude zrušená náhradná osobná starostlivosť starej matky E. Č. M. C.. S. a tento bude zverený do osobnej starostlivosti matky.

Matka označila v návrhu adresu bydliska mal. S.: E. Q. X, XXXXXX-E. K. S., Q.. Vzhľadom na výskyt cudzieho prvku (pobyt dieťaťa v inom štáte) súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica (ďalej len „úrad práce“ alebo „kolízny opatrovník“) o prešetrenie súčasných pomerov v starostlivosti o mal. S..

V správe kolízneho opatrovníka doručenej súdu dňa 21.8.2023 je uvedené, že mal. S. sa nachádza v starostlivosti starej matky E. Č. od 1.4.2021, žili v rodinnom dome v domácnosti starej matky na adrese T. XXXX, J. C., kde stará matka býva aj počas návratu z P., kam v septembri 2022 na základe súdneho povolenia vycestovala aj s mal. S.. V P. stará matka býva aj s mal. S. u svojho partnera, ktorý má rodinný dom a stará matka má doživotné právo užívania. Prešetriť pomery v domácnosti v P. pre krátkosť času možné nebolo.

Súd z pripojeného spisu sp. zn. 9P/11/2021 zistil, že Okresný súd Senica rozsudkom č.k. 9P/11/2021-102 zo dňa 19.7.2021, právoplatným dňa 18.8.2021, zveril mal. S. do náhradnej osobnej starostlivosti E. Č., matke a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. S. sumou každý vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa mesačne, udelil súhlas na vycestovanie mal. S. D. E. Č. K. P., uložil E. Č. zabezpečiť prítomnosť mal. S. v Slovenskej republike na adrese J. C.-J. G., T. XXXX/XX v čase od 15.6. od 8.00 hod. do 30.6. do 17.00 hod. v kalendárnom roku a od 20.12. od 8.00 hod do 25.12. do 17.00 hod. v kalendárnom roku a v tomto čase umožniť stretnutie maloletého s matkou, tiež umožniť stretnutie maloletého s matkou vždy, keď matka za týmto účelom pricestuje do P. a zabezpečiť ubytovanie pre matku na náklady matky. V pripojenom spise Okresného súdu Senica sp. zn. 9P/11/2021 sa nachádza oznámenie E. Č. zo dňa 3.9.2021, že s mal. S. vycestuje dňa 10.9.2021

do P. na dobu dlhšiu ako tri mesiace, dočasne ho premiestni na adresu E. Q. X, XXXXX-E. K. S., M. Q., pričom účelom dočasného premiestnenia mal. S. je skutočnosť, že dlhodobo býva na vyššie uvedenej adrese, v P. pracuje a maloletého chce prihlásiť do základnej školy v P.. Podľa správy úradu práce zo dňa 18.2.2022, založenej v spise sp. zn. 9P/11/2021, mal. S. navštevuje v P. 1. ročník základnej školy. S taliančinou problém nemá. Stará matka uviedla, že aj v domácnosti sa rozprávajú po taliansky. Po dokončení školských úloh mu stará matka vždy pripraví úlohy aj zo slovenčiny. Ošetrojúcou lekárkou maloletého je C.. C. D. E. Š.-D..

Jednou z procesných podmienok konania je právomoc súdov Slovenskej republiky vec prejednať a rozhodnúť, pričom splnenie tejto podmienky skúma súd z úradnej povinnosti v každom štádiu konania. Súd Slovenskej republiky ako členského štátu Európskej únie sa pri výskyte cudzieho prvku spravujú v prvom rade úniijným právom. V predmetnej veci sa navrhovateľka domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti a zverenia mal. S. do jej osobnej starostlivosti. Ide teda o konanie o úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, preto súd postupoval podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 2019/1111 z 25.6.2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí, keďže uvedená oblasť (rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu) spadá do rozsahu pôsobnosti nariadenia podľa čl. 1, bodu 1 písm. b) nariadenia.

Podľa čl. 1 bodu 1 písm. b) nariadenia Rady (EÚ) č. 2019/1111 z 25.6.2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (ďalej len „nariadenie“), toto nariadenie sa uplatňuje v týchto občianskych veciach: b) nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 7 bodu 1 nariadenia, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Podľa bodu 19 prvá veta úvodnej časti nariadenia, kritériá právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa a mali by sa uplatňovať v súlade s ním.

Podľa bodu 20 úvodnej časti nariadenia, s cieľom zaručiť najlepší záujem dieťaťa by sa právomoc mala v prvom rade určovať podľa kritéria blízkosti. Z toho vyplýva, že právomoc by mal mať v prvom rade členský štát obvyklého pobytu dieťaťa, s výnimkou určitých situácií uvedených v tomto nariadení, napríklad v prípade zmeny miesta pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 18 nariadenia, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať vo veci samej a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Podľa § 9 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

Podľa čl. 7 bodu 1 nariadenia má právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností súd toho členského štátu, v ktorom má maloleté dieťa obvyklý pobyt. Aby bol zaručený najlepší záujem dieťaťa je potrebné pri určení právomoci zohľadniť kritérium blízkosti. Obvyklý pobyt nie je v slovenskom práve ani v úniijnom práve definovaný, nemožno ho však stotožňovať s trvalým pobytom, ktorý má evidenčný charakter. Pri obvyklom pobyte by malo ísť o miesto faktického zdržiavania sa dieťaťa, ktoré musí trvať určitý čas, aby nadobudlo predpoklad obvyklosti. Malo byť ísť o miesto, na ktoré má maloleté dieťa osobné, kultúrne, sociálne a ekonomické väzby, čím sa toto miesto stane centrom jeho života. Pri posudzovaní obvyklého pobytu dieťaťa je navyše potrebné vziať do úvahy v závislosti od veku dieťaťa aj skutočnosť, kde je obvyklý pobyt osoby, ktorá sa stará o dieťa, kde dieťa navštevuje predškolské alebo školské zariadenie, kde navštevuje záujmové krúžky, má kamarátov, a to s cieľom zabezpečiť, aby vo veci týkajúcej sa mal. dieťaťa konal súd štátu, ktorý je k nemu „najbližší“. V danom prípade mal. S. žije so svojou starou mamou, ktorej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, od septembra 2021 v P., a to na základe povoleniu súdu. Stará matka v P. pracuje, býva a zabezpečuje tu aj starostlivosť o mal. S.. Maloletý navštevuje v P. školské zariadenie, nemá problém s taliančinou a aj doma sa rozprávajú

po taliansky. Zo zistených skutočností súd vyvodil záver, že v čase začatia konania mal mal. S. obvyklý pobyt v P., T. P. má v súčasnosti najbližší vzťah.

Na základe uvedeného sú dané podmienky na vyhlásenie súdu, že nemá právomoc v súlade s čl.18 nariadenia, keďže mal. S. má obvyklý pobyt v P. a podľa nariadenia právomoc konať v danej veci má súd členského štátu, v ktorom má dieťa obvyklý pobyt, teda taliansky súd. Vzhľadom na uvedené súd podľa čl. 18 nariadenia rozhodol, že nemá právomoc konať v predmetnej veci (výrok I.).

Nedostatok právomoci súdu je nedostatkom podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Ak existuje neodstrániteľný nedostatok podmienok konania - nedostatok právomoci súdu Slovenskej republiky vo veci konať, súd musí konanie zastaviť. Na základe uvedeného súd konanie zastavil podľa vyššie uvedeného § 9 Civilného sporového poriadku (výrok II.).

Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

S poukazom na ustanovenie § 52 CMP súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania o zmene zverenia mal. S. (výrok III.), nakoľko v tomto konaní zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Senica, v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.